

Posudek k rigorózní práci

Autor: Oto Ryněš

Téma: Zneužití dominantního postavení s ohledem na cenové praktiky (margin squeeze)

Rozsah: 109 stran textu

Téma práce

Autor si ke svému zpracování zvolil velmi zajímavé, specifické a také neobvyklé téma, a to problematiku zneužití dominantního postavení se zvláštním zřetelem k problematice cenových praktik, tzv. margin squeeze. Jde o téma velmi úzké, avšak o to více zajímavé a aktuální. Problematiku, kterou si autor zvolil, lze přitom hodnotit jako obtížnou. Důvodem je nejen relativně omezená dostupnost tuzemské literatury, kdy autor musel čerpat z publikovaných názorů v zahraniční literatuře, ale také existence širších evropských souvislostí a potřeby zvládnutí této problematiky nejen na úrovni národní, ale zejména na úrovni evropské, příp. ve vazbě na úpravu v jednotlivých členských státech.

Již v úvodu mohu konstatovat, že autor se se zkoumanou problematikou vypořádal na velmi vysoké úrovni. Z práce je patrné, že autor má hojně praktické zkušenosti, neboť je zřejmé, že své znalosti čerpal nejen z odborné literatury a judikturních závěrů, ale že přidává také své vlastní úvahy opírající se o praktickou zkušenost se zvolenou problematikou. Nadto nelze přehlédnout, že se autor snaží i o širší pohled na danou problematiku, o určité filozofické úvahy, které mají lépe pomoci nejen v orientaci v dílčích otázkách, ale zejména v komplexním pochopení a posouzení celé zkoumané problematiky.

Struktura práce

Autor dělí svoji práci systematicky velmi vhodným způsobem na čtyři samostatné kapitoly. V kapitole první a druhé věnuje pozornost zejména obecnému vymezení základních pojmů soutěžního práva, a to se zvláštním zřetelem k problematice dominantního postavení. Tyto výklady lze chápat jako obecné, ovšem přitom zcela nezbytné pro správné pochopení dalších pasáží práce. Velmi kladně hodnotím zejména kapitolu 1.1, ve které se autor pokouší vlastními úvahami nastínit obecné filozofické hledisko chápání problematiky soutěžního práva a dominantního postavení, a tím i náhled na jednotlivé případy zneužití dominantního postavení, když vhodně vystihuje problematiku vzájemné vazby mezi právními a ekonomickými analýzami. Tato kapitola svědčí o značných praktických zkušenostech autora, o znalosti fungování velkých korporací, o způsobech a přístupech, kterými tyto velké korporace řeší problematiku dominantního postavení. Zároveň však tato subkapitola svědčí o schopnosti autora formulovat obecná východiska a metodologii provedení zkoumání, která je pro čtenáře dostatečným podkladem pro pochopení dalšího textu.

V kapitole druhé se autor věnuje hlavnímu tématu své práce, totiž protisoutěžním cenovým praktikám, a postupně v jednotlivých subkapitolách rozvíjí úvahy a vykládá jednotlivé případy protisoutěžních cenových praktik, když zvláštní pozornost je v subkapitole 3.2 věnována problematice stlačování

marží. Konečně v kapitole čtvrté autor věnuje pozornost širším otázkám náhrady škody, a to opět jak z pohledu evropské úpravy, tak z pohledu úpravy národní.

Formální úroveň práce (jazyková a stylistická úroveň)

K formálnímu zpracování práce nemám žádných výhrad a připomínek. Text je velmi čtivý a přehledný, jazyk autora výstižný. Kladně hodnotím především schopnost precizní argumentace a formulace vlastních názorů.

Kladem práce je též skutečnost, že se autor vyvaroval výskytu gramatických a pravopisných chyb, což svědčí o dostatečné pečlivosti, kterou autor své práci věnoval. Ničeho vytknout nemohu ani proti systematické a struktuře práce, text je velmi vhodně členěn na jednotlivé kapitoly a subkapitoly, které na sebe jazykově i výkladově navazují a tvoří ucelený a jednotný celek.

Obsahová úroveň práce

Jak již z výše uvedeného posouzení vyplývá, práci hodnotím velmi kladně. Autor se skutečně neomezuje pouze na suchá konstatování právních či ekonomických faktů, ale velmi pozitivně je třeba hodnotit především snahu autora o vymezení obecnějších kontur zvolené problematiky. V tomto ohledu vyzdvihují některé úvahy právně teoretického charakteru.

Za zajímavou hodnotím zejména kapitolu druhou, která má sice spíše obecnější charakter, ale např. s ohledem na výklady obsažené na str. 11 a násl., reflektující aspekty aplikace soutěžního práva u národních orgánů, je velmi čtivá. Tato kapitola navazuje i na podrobnější výklady obsažené v subkapitole 2.1.2. V této souvislosti však nelze přehlédnout, že by se autor měl hlouběji zamyslet nad otázkami mezi rozhodovací praxí národních orgánů dohledu nad soutěžním právem a nutností eurokonformního výkladu příslušné právní úpravy a zkoumání protisoutěžních praktik.

Další zajímavá kapitola se týká problematiky určení dominance (kap. 2.3), a to zejména z hlediska možných úvah zohlednění míry intenzity dominance a její reflexe do právní úpravy, resp. do příslušné rozhodovací praxe.

Hlavní a obsahově nejvýznamnější částí práce je kapitola třetí, která se věnuje problematice stlačování marží. V této kapitole se postupně autor věnuje nejen obecným aspektům a také východiskům publikovaným v odborné literatuře, ale komplexně shrnuje dostupnou rozhodovací praxi v této oblasti, a to jak na úrovni rozhodnutí evropských, tak také národních jurisdikcí. Na základě těchto výkladů autor shrnuje teoretické závěry podložené o vlastní stanoviska k jednotlivým případům stlačování marží a jejich projevům na relevantním trhu. Nelze přehlédnout, že některé úvahy autora mají obecnější ráz, ale na druhé straně jsou vždy vhodným podkladem k následnému podrobnějšímu výkladu. Kladně hodnotím zejména práci autora s judikaturními závěry a rozsah, v jakém se autorovi podařilo shrnout dostupnou rozhodovací praxi.

Práce s literaturou a judikaturou

Jak jsem již výše v posudku několikrát uvedl, kladem práce je schopnost autora čerpat poznatky, názory a stanoviska z odborné literatury a aktivně pracovat s rozhodovací praxí. V tomto ohledu je práce mimořádně kvalitní. Autor nejen shrnuje dostupnou judikaturu, ale zejména s touto judikaturou pracuje velmi vhodným způsobem, kdy na podkladě obecnějšího výkladu daného skutkového děje syntetizuje rozhodné a významné části každého rozhodnutí, které potom individuálně vykládá a zároveň zařazuje do obecnějšího rámce a významu.

Otázky k ústní obhajobě

U ústní obhajoby by se autor měl znovu vrátit k obecnému vymezení protisoutěžních cenových praktik, a to zejména ve vztahu k hlavnímu zaměření jeho práce, tj. k problematice stlačování marží. V tomto ohledu by se autor měl pokusit přehledně shrnout závěry, které vyplývají z dostupné judikatury, závěry, které o této problematice obsahuje dostupná, ať již tuzemská či zahraniční literatura, a též zejména vyjádřit své vlastní názory a stanoviska k jednotlivým případům stlačování marží v praxi.

Závěrečně shrnutí a hodnocení

Na základě provedeného posouzení hodnotím předloženou rigorózní práci jako velmi kvalitní a zcela naplňující veškeré požadavky, které jsou na rigorózní práce absolventů magisterského studia kladeny. Práce je poutavým a odborně vysoce propracovaným pojednáním zvolené problematiky. Proto rigorózní práci doporučuji k ústní obhajobě a hodnotím ji stupněm výborně.

V Praze dne 10. května 2016

JUDr. Tomáš Horáček, Ph.D.